

TYTUŁ PROJEKTU:

BADANIA DYNAMIKI ZMIAN POZIOMU WÓD PODZIEMNYCH ORAZ ICH WPLYWU NA PODMOKŁE EKOSYSTEMY LEŚNE WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO - ETAP II

OPIS PROJEKTU

Projekt zawiera działania, które są kontynuacją badań zapoczątkowanych w 2012 roku, a dotyczących warunków hydrologicznych w wybranych typach ekosystemów leśnych Wigierskiego Parku Narodowego (świerczyna bagienna, bór bagienny, ols, biel) oraz ich wpływu na zdrowotność drzewostanów oraz występowanie w nich rzadkich gatunków grzybów, roślin i zwierząt. Uzyskane dane wzbogacą wiedzę o stanie podmokłych ekosystemów leśnych Parku oraz posłużą do opracowania zasad ewentualnej ochrony tych cennych siedlisk przyrodniczych. Prace przewidziane do realizacji w 2013 roku (etap II) będą obejmowały następujące działania:

Działanie 1. Zakup sprzętu

Na potrzeby realizacji projektu zakupiony zostanie następujący sprzęt:

- terrarium do hodowli grzybów (form niedojrzałych) – 4 komplety,
- dendrometry manualne – 40 szt,
- gabloty entomologiczne z tackami – 5 szt.,
- statyw fotograficzny z głowicą – 1 szt.

Sprzęt będzie zakupiony na początku realizacji projektu, w kwietniu 2013 roku.

Terrarium do hodowli niedojrzałych form grzybów jest niezbędne w celu określenia przynależności gatunkowej niektórych gatunków grzybów. Zapewnia ono elektroniczną kontrolę temperatury, wymianę gazową oraz utrzymanie odpowiedniej wilgotności przy hodowli grzybów. Zakupienie dendrometrów manualnych pozwoli na objęcie badaniami dodatkowych drzew, a ponadto będą one stanowiły zapas na wypadek uszkodzenia czy kradzieży dendrometrów już zainstalowanych na drzewach (w takich wypadkach będzie zachowana ciągłość pomiarów). Gabloty entomologiczne będą stanowiły miejsce przechowywania stwierdzonych w trakcie badań owadów (zbiór dowodowy). Statyw fotograficzny będzie wykorzystywany przy robieniu zdjęć małych obiektów (porosty, grzyby, mszaki) – wykonywanie takich zdjęć w lesie wymaga nastawiania długich czasów

naświetlania, do czego statyw jest niezbędny.

Działanie 2. Inwentaryzacja przyrodnicza stanowisk badawczych

Na wszystkich powierzchniach badawczych kontynuowana będzie inwentaryzacja rzadkich gatunków grzybów, mszaków i owadów oraz określony zostanie stan drzewostanów (pierzchnia, zdrowotność). Uzyskane wyniki będą porównywane z wynikami z roku 2012. Przy ocenie zdrowotności drzewostanów wykorzystane zostaną przyrządy pomiarowe zakupione w ramach projektu w 2012 roku (chlorofilomierze oraz system do pomiaru struktury korony drzew - współczynnika LAI). Pod koniec projektu (etap II) sczytane zostaną dane ze wszystkich dendrometrów (pomiar będzie kontynuowany po zakończeniu projektu przez następne lata). Przez cały czas będzie prowadzona dokumentacja fotograficzna gatunków i stanu drzewostanu.

Działanie 3. Pomiary poziomu wód w piezometrach i wielkości opadów atmosferycznych

Cały czas prowadzone są pomiary poziomu wód we wszystkich 16 piezometrach. W trakcie realizacji projektu dane będą sczytywane z rejestratorów co miesiąc. W takich samych odstępach czasowych zbierane będą dane z 4 deszczomierzy. Wszystkie dane po wstępnej weryfikacji zostaną przeniesione do bazy danych.

Działanie 4. Opracowanie merytoryczne i graficzne uzyskanych wyników

Uzyskane dane z piezometrów, deszczomierzy, dendrometrów oraz inwentaryzacji przyrodniczej i oceny zdrowotności drzewostanów zostaną opracowane pod względem statystycznym. Dokonana zostanie analiza wszystkich wyników, które będą stanowiły podstawę do porównań z danymi z 2012 roku. Na tej podstawie przygotowane zostaną raporty końcowe z realizacji II etapu projektu.

Działanie 5. Zamieszczenie informacji w Internecie

Informacje o realizacji projektu zostaną zredagowane i zamieszczone na stronie internetowej Parku. Znajdą się tam również wszystkie publikacje oraz sprawozdania z realizacji projektu wraz z dokumentacją fotograficzną. Materiały będą zamieszczane w Internecie na bieżąco, przynajmniej raz w kwartale.

Działanie 6. Organizacja warsztatów

Dotychczasowe doświadczenia w badaniu organizmów występujących w podmokłych drzewostanach wskazują, że jedną z ważniejszych grup są mszaki. Występują w bardzo dużych ilościach, zarówno na dnie lasu, jak i na samych drzewach, potrafią gromadzić bardzo duże ilości wody, oddziałują na inne organizmy, np. porosty wypierając je z powierzchni pni

drzew, stanowią miejsce występowania i pożywienia dla licznych organizmów zwierzęcych. W projekcie zaplanowano zatem zorganizowanie trzydniowych warsztatów dotyczących mszaków występujących w ekosystemach leśnych. Warsztaty będą przeznaczone dla zainteresowanych pracowników parków narodowych i krajobrazowych oraz Lasów Państwowych północno-wschodniej Polski. Zaplanowano, że w warsztatach weźmie udział 18 osób, w tym 3 osoby prowadzące – wybitni specjaliści zajmujący się mszakami. Warsztaty odbędą się pod koniec sierpnia 2013 roku, na terenie Wigierskiego Parku Narodowego.

Działanie 7. Organizacja projektu

W celu sprawnego przeprowadzenia projektu wybrany zostanie kierownik projektu oraz osoba odpowiedzialna za prowadzenie księgowości projektu. Do zadań kierownika projektu będzie należało formalne kierowanie realizacją projektu, nadzór nad całokształtem działań merytorycznych, kontrolowanie zgodności działań z harmonogramem rzeczowo-finansowym, zabezpieczanie strony technicznej poszczególnych zadań, ustalanie i nadzorowanie terminów wykonania zadań oraz sporządzanie raportu końcowego z realizacji projektu. Do zadań osoby zajmującej się obsługą księgowo-rachunkową projektu będzie należało: zbieranie i odpowiednie opisywanie dokumentów finansowych, sporządzanie raportu końcowego, składanie informacji kierownikowi projektu na temat zgodności wydatków z budżetem i harmonogramem projektu, dokonywanie płatności, sporządzanie odpowiednich dokumentów do Urzędu Skarbowego, ZUS oraz prowadzenie korespondencji związanej z rozliczeniami finansowymi.

Realizacja projektu będzie wymagała prowadzenia okresowych konsultacji merytorycznych, dotyczących interpretacji uzyskanych wyników. W tym celu niezbędne będą wyjazdy do ośrodków badawczych lub zapraszanie odpowiednich specjalistów do Parku. Do kosztów organizacyjnych włączono również koszt zakupu paliwa do samochodów, które będą brały udział w prowadzeniu inwentaryzacji przyrodniczej (wykonywanej przez pracowników Parku) oraz w programach pomiarowych (sczytywanie danych z piezometrów, deszczomierzy oraz dendrometrów).